

Indlæg ved Master i Socialt Entreprenørskabs 10års jubilæum den 2. februar 2018

Ved professorerne Linda Lundgaard Andersen og Lars Hulgård

Et blik på hvordan socialt entreprenørskab i Danmark skabes i et institutionelt felt.

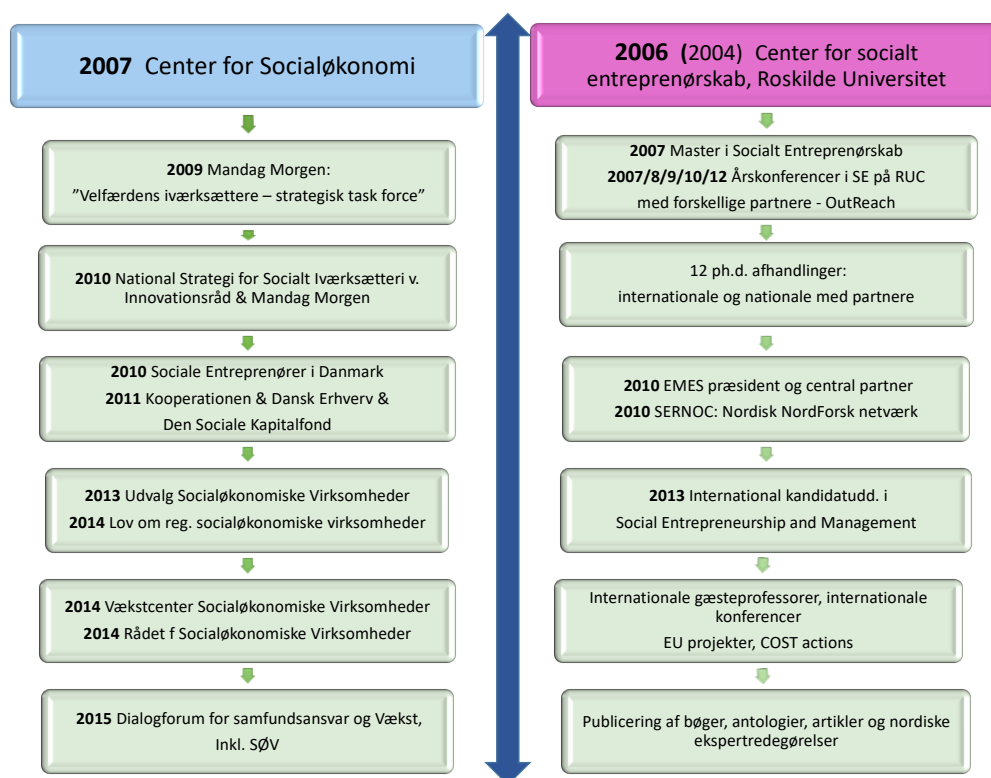
Vi har med dette jubilæum som anledning tænkt lidt over, hvordan vi kan og skal forstå socialt entreprenørskab og den entré og etablering i Danmark, som har fundet sted. Dette spørgsmål og tema har jo stået i centrum for vores fælles forskning og for vores to uddannelser Master i Socialt Entreprenørskab og den internationale kandidatuddannelse Social Entrepreneurship and Management.

Vi har illustreret vores overblik i nedenstående model, som i et tidslinje-overblik viser hovedspor og præstationer i det institutionelle landskab som socialt entreprenørskab er blevet fremskrevet og realiseret igennem.

Vi kan knyttet en række interessante iagttagelser og betragtninger til dette forløb.

Tidslinjen har to spor som er gennemløbende: Et spor for de aktiviteter, som vi på RUC igennem årene har etableret og gennemført, og et for de aktiviteter, udvalg og reguleringer, som parallelt er gennemført.

Dette overblik over hvordan socialt entreprenørskab institutionelt konfigureres – gennem en række væsentlige aktører, begivenheder og indsatser, viser følgende:

For det første er socialt entreprenørskab et nyere fænomen i Danmark – i 2006 forbereder en lille projektansøgningsgruppe under ledelse af professor Lars Hulgård en bevillingsansøgning til satspuljemidler, som viste sig efterfølgende at udløse 2 x 4årige bevillinger i størrelsesordenen 20 millioner. Et par år tidligere udvikles støbeskeen til Master i Socialt Entreprenørskab gennem et specialspor i Master of Public Policy på det daværende Institut for Globalisering på

RUC. Året efter blev der ligeledes fra satspuljen bevilget støtte til etablering af Center for Socialøkonomi – i øvrigt ledet af en MPP kandidat med specialisering i socialt entreprenørskab. Centret havde til formål at tilbyde konsulentvirksomhed, information, formidling og udvikling af forretningsmodeller og redskaber for socialøkonomisk virksomhed til private, offentlige og civile organisationer. Efter satspuljemidlernes ophør måtte centret lukke på grund af manglende finansiering.

For det andet kan vi se hvordan sporet af aktiviteter, udvalg og reguleringer synliggør en udvikling, som både peger på indfældning og understøttelse men også om tilbageslag og institutionel forvirring. I løbet af den godt 10 års periode ser vi lang række institutionaliseringer tage form. De indeholder dels en strategisk politisk fremskrivning af socialt entreprenørskab ved Mandag Morgen, dels formuleringen af en national strategi for socialt iværksætteri ved Innovationsrådet og Mandag Morgen. Herefter følger interesse- og netværksorganiseringer: dels i form af de sociale entreprenører gennem Sociale Entreprenører i Danmark og dels brancheorganiseringer i Kooperationen og Dansk Erhverv. Efterfølgende nedsætter regeringen det første Udvalg for Socialøkonomiske Virksomheder, og der fremsættes og besluttes en lov om registrering af socialøkonomiske virksomheder. Dette følges op af etableringen af Vækstcentret for Socialøkonomiske Virksomheder og nedsættelsen af Rådet for Socialøkonomiske Virksomheder. Sidste skud på stammen er så nedsættelsen af Dialogforum for Samfundsansvar og Vækst som også har socialøkonomiske virksomheder, som et arbejdsområde. Vi ser altså et forløb, som viser, hvordan socialt entreprenørskab strategisk forberedes og indskrives i offentligheden af tænketanke og råd efterfulgt af forslag til en national strategi. Samtidigt etableres interesseorganisationer og diverse udvalg nedsættes. Forløbet viser, hvordan det ikke er lykkedes at udvikle en langtidsholdbar politisk og institutionel støttestruktur, som tværtom er kendetegnet ved institutionel forvirring, siksak kurs og tilbageslag.

For det tredje viser tidslinjen for forsknings- og uddannelsesforløbet hvordan vi på Roskilde Universitet har haft succes med at etablere og fundere socialt entreprenørskab som et nationalt, nordisk og internationalt forskningscenter og som et nationalt og internationalt uddannelses tilbud. I perioden har vi etableret og udbyder fortsat Master i Socialt Entreprenørskab som en tværsektoriel uddannelse med fokus på socialt entreprenørskab, social virksomhed, social innovation for voksne professionelle og som en deltidsuddannelse. Nogle år senere udvikles og akkrediteres en international kandidatuddannelse i Social Entrepreneurship and Management i samarbejde med kollegaer fra Institut for Samfund og Erhverv. Igennem hele perioden leveres på en lang række akademiske parametre: 12 ph.d.-stillinger. Projektet udbydes og gennemføres. En lang række nationale, nordiske og internationale bøger, antologier og tidsskriftpublikationer skrives. Samtidig positionerer Center for Socialt Entreprenørskab sig som et unikt træfpunkt som brobygger mellem det nordiske forskersamfund. Det sker bl.a. gennem ledelsen af et 4årigt NordForsk projekt om socialt entreprenørskab og det europæiske og internationale EMES: det internationale forskernetværk for 'research on social enterprises'. Center for Socialt Entreprenørskab udemærker sig som grundlægger og flerårig præsident af EMES. Centret har også indgået i flere nordiske udredninger af socialt entreprenørskab i de nordiske lande.

Alt i alt ses altså en succesfyldt institutionel indlejring i forskningsverdenen og på Roskilde Universitet, hvor socialt entreprenørskab nu fremstår som en fuldt integreret og respekteret del af universitetets forsknings- og uddannelsesprofil.